

Warszawa, dnia 11 czerwca 2015 r.

Dr Jan Rudnicki
Pełnomocnik Dziekana WPIA UW
ds badań naukowych i parametryzacji
Zakład Europejskiej Tradycji Prawnej

INFORMACJA

dla doktorantów WPIA UW na temat punktacji publikacji w czasopismach naukowych

W świetle obowiązujących aktualnie przepisów punktacja publikacji naukowych nie ma znaczenia dla awansów naukowych, w szczególności dla uzyskania stopnia naukowego doktora. Z punktu widzenia indywidualnego badacza ma ona przede wszystkim wymiar prestiżowy i bez wątpienia ma duże znaczenie przy ubieganiu się o granty oraz stypendia, zarówno też przyznawane przez instytucje państwowe (MNiSW, NCN, NCBR), jak i podmioty prywatne. Punktacja ma jednakże kluczowe znaczenie z punktu widzenia jednostki naukowej, przy której badacz jest afiliowany, stanowi bowiem podstawę oceny dorobku naukowego jednostki podczas tzw. oceny parametrycznej. W ocenie tej uwzględniane są nie wszystkie publikacje pracowników i doktorantów jednostki naukowej, ale jedynie określona specjalnym algorytmem liczba ich najwyżej punktowanych publikacji. Innymi słowy, dla jednostki liczy się wcale nie ilość publikacji, ale ich mierzona punktami jakość. Od wyników oceny parametrycznej zależy natomiast przede wszystkim wysokość dotacji, którą jednostka otrzymuje na wsparcie badań naukowych oraz (pośrednio) jej pozycja w różnych rankingach instytucji naukowych i dydaktycznych.

Ocena parametryczna przeprowadzana jest na podstawie przepisów **rozporządzenia** Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. **w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym** (tekst jedn. Dz. U z 2014 r. poz. 1126; dalej: rozporządzenie), a zatem to w tym akcie prawnym oraz załącznikach do niego można znaleźć regulacje dotyczące punktacji publikacji naukowych. Reasumując treść tych regulacji należy przede wszystkim wskazać, że MNiSW kładzie szczególny nacisk na międzynarodowy zasięg publikacji naukowych, zaś z punktu widzenia bilansu jednostki naukowej największe znaczenie mają publikacje w wysoko punktowanych czasopismach.

Zgodnie z § 14 ust. 2 rozporządzenia MNiSW ogłasza, nie rzadziej niż raz w roku, w formie komunikatu, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra, wykaz czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikację w tych czasopismach. W praktyce w ostatnich latach wykaz publikowany był raz do roku, zazwyczaj w drugiej połowie grudnia. Jak stanowi § 14 ust 4, za publikację w czasopiśmie naukowym przyznaje się liczbę punktów określoną w wykazie czasopism naukowych obowiązującym na koniec roku kalendarzowego, w którym ukazała się publikacja. Oznacza to, że wykaz działa niejako „wstecz” i w momencie, kiedy publikacja ukazuje się w czasopiśmie, nie mamy jeszcze pewności, ile punktów zostanie za nią przyznanych. Wartości punktowe przyporządkowane poszczególnym czasopismom zmieniają się jednakże dosyć rzadko, także podejmując decyzję do jakiego czasopisma wysłać gotowy artykuł można śmiało posiłkować się wykazem opublikowanym za rok poprzedni.

Wszystkie komunikaty dotyczące wykazu czasopism oraz sam wykaz publikowane są na stronach internetowych MNiSW (<http://www.nauka.gov.pl/ujednolicony-wykaz-czasopism-naukowych/>). Zgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia, wykaz składa się z:

- 1) części A - zawierającej liczbę punktów za publikacje w czasopismach naukowych posiadających współczynnik wpływu *Impact Factor* (IF), znajdujących się w bazie *Journal Citation Reports* (JCR);
- 2) części B - zawierającej liczbę punktów za publikacje w czasopismach naukowych nieposiadających współczynnika wpływu *Impact Factor* (IF);
- 3) części C - zawierającej liczbę punktów za publikacje w czasopismach naukowych znajdujących się w bazie *European Reference Index for the Humanities* (ERIH).

Zgodnie z powyżej cytowanym przepisem **część A** wykazu jest w zasadzie dokładną kopią wykazu czasopism sporządzanego i publikowanego rokrocznie przez Thomson Reuters, swoistą naukową „agencję ratingową” (<http://thomsonreuters.com/en/products-services/scholarly-scientific-research/research-management-and-evaluation/journal-citation-reports.html>). Wykaz bywa niekiedy błędnie nazywany „listą filadelfijską” (ten nieoficjalny termin dotyczy innej listy, publikowanej przez Institute for Scientific Information. Ilość punktów przyznanych przez MNiSW czasopismom z części A zależy w zasadzie wyłącznie od tego, jaki współczynnik *Impact Factor* dany tytuł otrzymał w ramach JCR. Z czasopism prawniczych w JCR (a zatem i w części A wykazu MNiSW) znajdziemy w zasadzie niemal wyłącznie czasopisma amerykańskie i brytyjskie. Dla przykładu można wskazać, że najwyższym punktowym czasopismem prawniczym jest *Harvard Law Review* (50pkt). Inne wybrane tytuły z części A to np. *American Journal of International Law* (30 pkt), *International & Comparative Law Quarterly* (20 pkt), *Cambridge Law Journal* (15 pkt) czy też *Texas Law Review* (40 pkt). Jak widać, są to wartości punktowe nieosiągalne dla większości czasopism polskich, w tym również (jeśli nie zwłaszcza) polskich czasopism prawniczych.

Część C wykazu jest dla odmiany kopią indeksu ERIH. Wszystkie czasopisma w tej części mają przydzieloną taką samą wartość punktową – 10 pkt. Prawników na tej liście mogą zainteresować przede wszystkim tytuły interdyscyplinarne lub też dotyczące tych dziedzin nauk prawnych, które bezpośrednio łączą się z humanistyką. Dla przykładu można wskazać takie czasopisma jak *Bullettino dell'Istituto di Diritto Romano*, *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte*, *Criminal Law and Philosophy* czy redagowany m.in. przez pracowników naszego Wydziału *The Journal of Juristic Papyrology*.

Czasopisma, w których najczęściej publikują polscy prawnicy znaleźć można natomiast w **części B**. Maksymalna ocena przyznawana czasopismom z tej części wykazu to 10 pkt. Z czasopism prawniczych osiągnęło ją chyba tylko *Prawo Kanoniczne*. Przegląd wykazu prowadzi do wniosku, że dobrze punktowane polskie czasopismo prawnicze to takie, któremu MNiSW przydzielił 6-8 pkt. Osiem punktów mają obecnie *Ekonomia i prawo*, *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa* czy też *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*, *Studia nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi*. Siedem punktów warta jest publikacja w czasopismach takich jak *Studia prawnoustrojowe*, *Studia BAS*, *Roczniki Nauk Prawnych*, *Europejski Przegląd Sądowy*, *Czasopismo Prawno-Historyczne*, *Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny*. Warto wskazać, że popularne i prestiżowe *Państwo i Prawo* ma obecnie 6 pkt, podobnie jak *Palestra*, *Glosa* czy też *Kwartalnik Prawa Prywatnego*. Nasz

wydziałowy periodyk *Studia Iuridica* ma obecnie 5 pkt, podobnie jak *Kwartalnik Prawa Publicznego*, *Monitor Prawniczy* czy też *Forum Prawnicze*.

Powyższe wyliczenie ma oczywiście charakter przykładowy, a wykazie MNiSW znajduje się znacznie więcej prawniczych czasopism naukowych. Warto wskazać, że w sieci znaleźć można wygodne narzędzia pozwalające szybko poznać wszystkie interesujące nas parametry czasopisma bez potrzeby żmudnego przeglądania setek stron pliku pdf z wykazem na stronach MNiSW. W szczególności warto wskazać „Wyszukiwarkę czasopism punktowanych” (<http://www.czasopismapunktowane.pl/>), która pozwala poznać wartość punktową czasopisma z trzech ostatnich lat. Strona <http://impactfactor.pl/> pozwala zaś poznać od razu nie tylko ilość punktów przydzielonych przez MNiSW, ale również współczynnik *IF* (o ile czasopismo takowy posiada). Wskazane strony prowadzone są przez osoby prywatne i żadna z nich nie jest rzecz jasna oficjalnym źródłem informacji o punktowaniu czasopism.

Na zakończenie, aby lepiej zobrazować to, jakie publikacje naprawdę liczą się podczas parametryzacji jednostek naukowych, należy wspomnieć, że w ocenie parametrycznej za lata 2009-2012 Wydziałowi Prawa i Administracji UW zaliczone zostały tylko publikacje warte 6 i więcej punktów. Artykuły z mniejszą liczbą punktów nie zmieściły się w liczbie publikacji, która mogła zostać zaliczona naszemu Wydziałowi. Oznacza to, że w ocenie parametrycznej nie uwzględniono w ogóle rozdziałów w monografiach wieloautorskich, które warte są jedynie 4 lub 5 (w przypadku tekstów obcojęzycznych) punktów, ani też bardzo dużej ilości artykułów opublikowanych w czasopismach punktowanych niżej niż 6.